

Abtswoudse Bos Kwaliteitsimpuls

1 Context en recreanten onderzoek

Inleiding

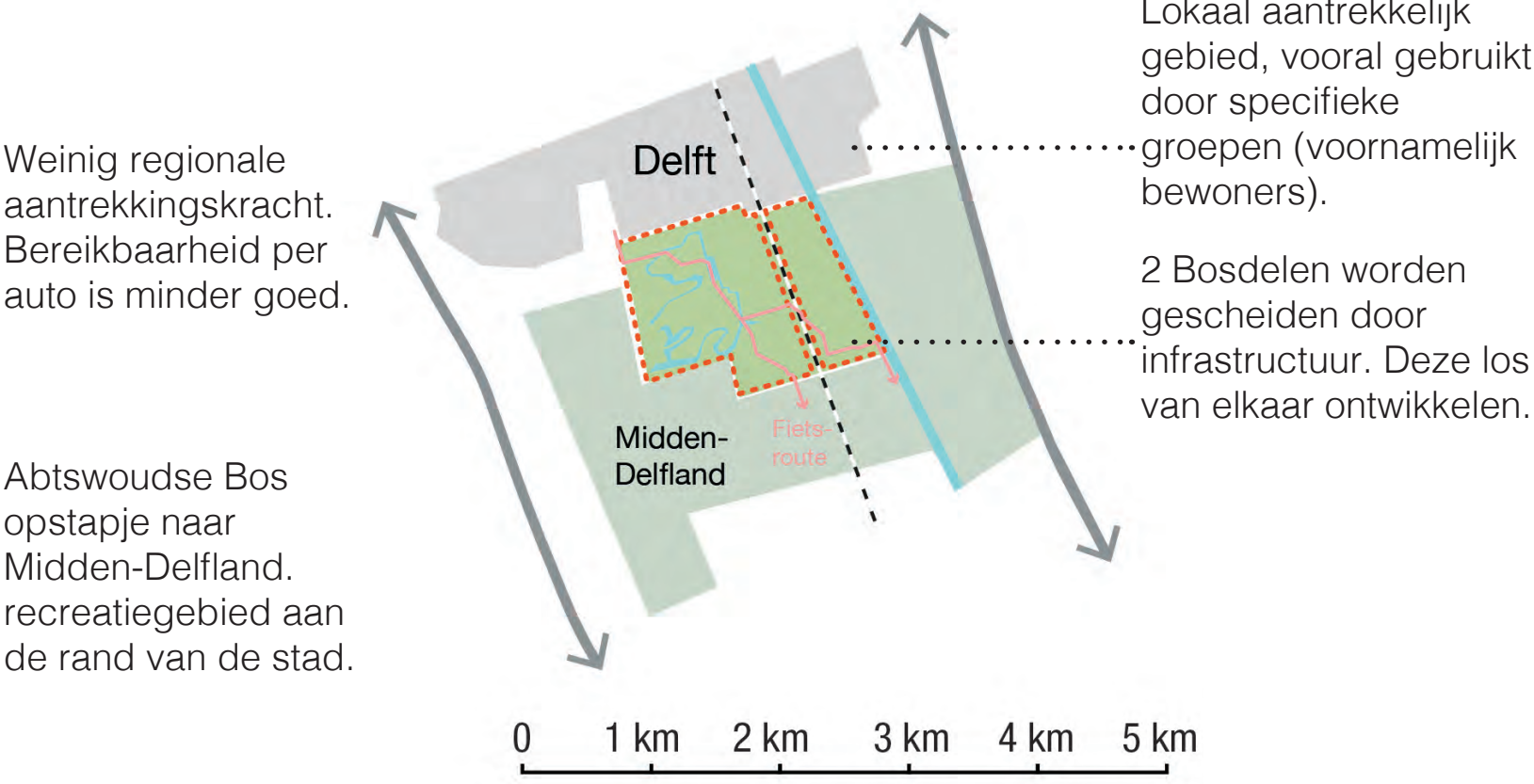
Het Abtswoudse bos is een natuur- en recreatiegebied aan de zuidrand van Delft. Het recreatiegebied trekt hoofdzakelijk lokale bezoekers uit de wijk. Het gebied heeft weinig regionale aantrekkingskracht. Het is niet heel goed ontsloten per auto, maar heeft wel een parkeerplaats. Het gebied vormt een mooie opstap naar het Provinciaal Landschap Midden-Delfland. Door het gebied loopt een doorgaande fietsroute.

Actief op pad gaan helpt onze fysieke en mentale gezondheid vooruit! En dat is belangrijker dan ooit. “Een beweegvriendelijke en natuurlijke leefomgeving”, daar gaat Staatsbosbeheer mee aan de slag. Dankzij de subsidieregeling Groen van Provincie Zuid-Holland krijgt het Abtswoudse Bos een kwaliteitsimpuls. De focus van deze impuls ligt op de wandelende recreant. Door het verbeteren en toevoegen van informatievoorzieningen, routes en speelnatuur maken we het gebied toegankelijker en aantrekkelijker voor families, kinderen en ouderen.

De wijdere omgeving

Zoom in van de locatie

Recreanten onderzoek

In de afgelopen jaren is op diverse momenten met bewoners en recreanten van gedachten gewisseld over het Abtswoudse bos. Op basis van de reacties zijn aandachtspunten, kansen en kwaliteiten voor het gebied benoemd.

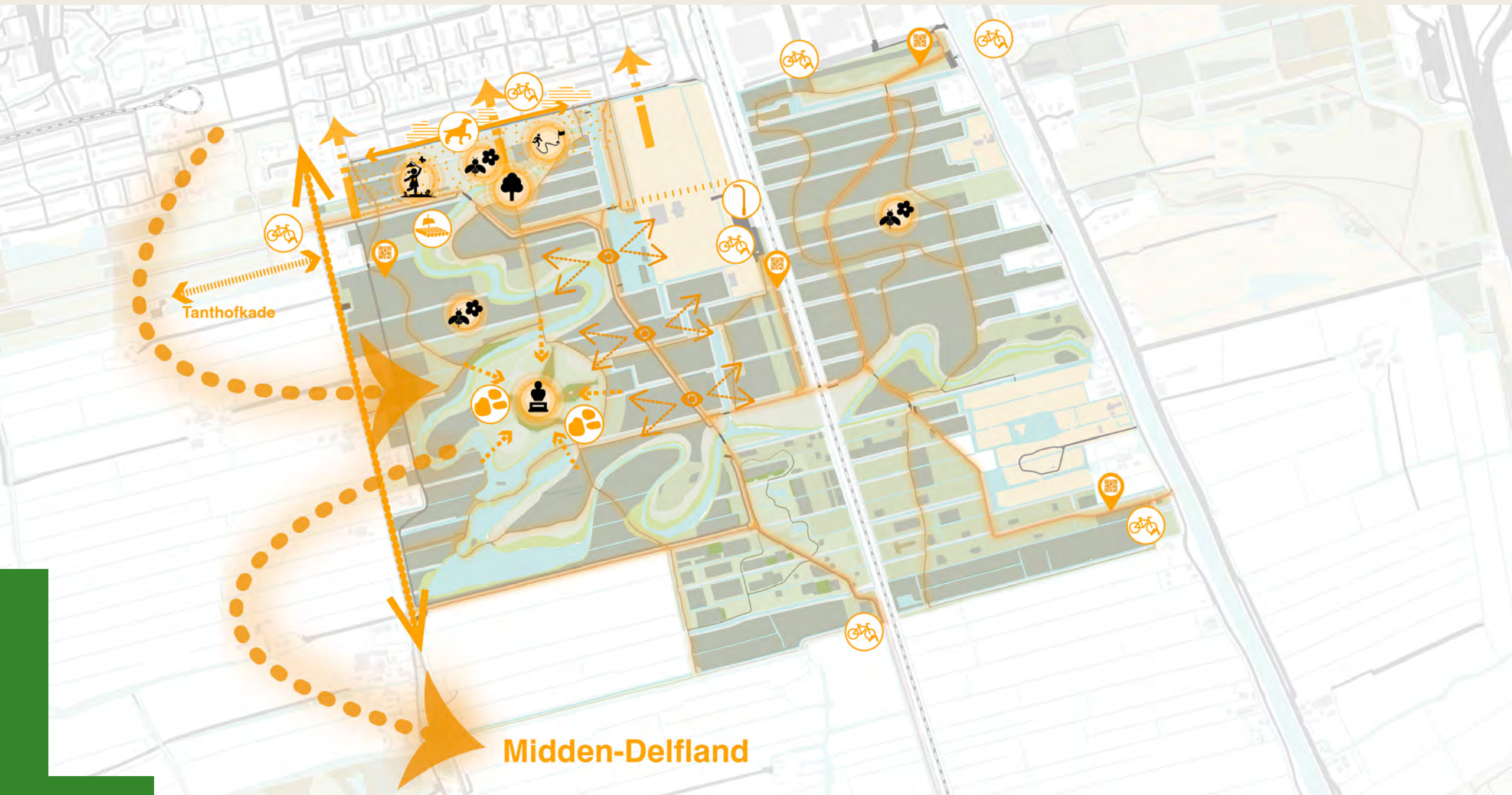
Aandachtspunten

Kwaliteiten

Kansen

- Kano's verstoren broedseizoen
- Veel riet op navel van Moeder Aarde
- Moet meer gemaaid worden langs Willem Dreeslaan
- Berenklauw
- Geen bomen kappen in het gebied
- Duidelijkheid nodig waar honden los (mogen) lopen
- Prullenbakken zijn vaak vol
- Bang voor verliezen van rust door de komst van speelbos
- Kans op vandalisme (daarom moet bijv. zitgelegenheid in metaal)
- Te veel water op sommige paden
- Parkeeroverlast op stoep Willem Dreeslaan + drukte in wijk (daarom verwijzen naar P Vitesse)
- Knelpunt verschillende verkeersstromen
- Gevaarlijke of onprettige kruispunten
- Smalle onderdoorgang & alleen voor fietsers
- Sterke scheiding door spoor
- Groot ongebruikt stuk voordat bos begint
- Paden vormen niet allemaal 8'tjes
- Stramien van bosvakken maakt gevoel van smal bos
- Locatie speelbos te dicht bij de wijk

- Autoparkeren
- Landart
- Kanonetwerk door hele gebied over kreek
- Zwerfkeien Moeder Aarde is goed idee
- Bos en open ruimte voelt als achtertuin
- Zonering in het gebied met rustige plekken
- Fijn zitten bij Moeder Aarde door bomen en hoogteverschil
- 60 vogelsoorten in het gebied
- Biodiversiteit in het gebied
- Fijn gebied om honden uit te laten
- Padenstelsel met wandel- en fietspaden
- Goede toegankelijkheid met veel entrees (ook vooral vanuit Tanthof)
- Fijne afwisseling gesloten en open plekken met variatie in doorzichten (zicht op dieren)
- Goede bereikbaarheid: dichtbij de stad
- Meanderend krekensstelsel
- Bosvakken
- Graslanden met natuurlijke oevers

- Locatie voor route speelnatuur
- Zwerfkeien ook bij handen Moeder Aarde
- Pad lange speelbos waar honden aan de lijn uitgelaten kunnen worden
- Verlichting bij kynologenclub
- Fietsenrekken bij start routes
- Mogelijkheid voor trekvlot
- Toegankelijker maken van landart
- Ontwikkelen gevarieerder bos
- Activiteiten voor jong en oud (trimroute bijv.)
- Vergroten biodiversiteit door meer variatie in groen (oever, zoom, mantel)
- Locatie speelbos dichterbij sportvelden vanwege afstand tot wijk + parkeren
- Bos eerder laten beginnen
- Mogelijkheden creëren voor 8'tjes lopen
- Mogelijkheid stadspark als voorportaal Midden-Delfland
- QR-codes met info over dieren & planten
- Zichtpunten creëren door dunnen van bos
- Potentie (aanhakig) route Tanthofdreef
- Ontwikkelen tot fietsstraat
- Verbinding tussen bos en parkeerplaats over sportterrein
- Mogelijk omvormen van groenvakken bij flats

staatsbosbeheer

Abtswoudse Bos Kwaliteitsimpuls

2 Kwaliteitsimpuls

Op deze poster wordt de kwaliteitsimpuls toegelicht. Veel verbeteringen op deze poster kunnen worden uitgevoerd. Voor enkele verbeteringen is aanvullend budget nodig, daar zijn we nog naar op zoek. De kwaliteitsimpuls betreft onder andere de ontwikkeling van de natuur en de beleving in het gebied, nieuw meubilair en informatieborden, het toevoegen van activiteiten en de ontwikkeling van interessante routes door het gebied.

Paden

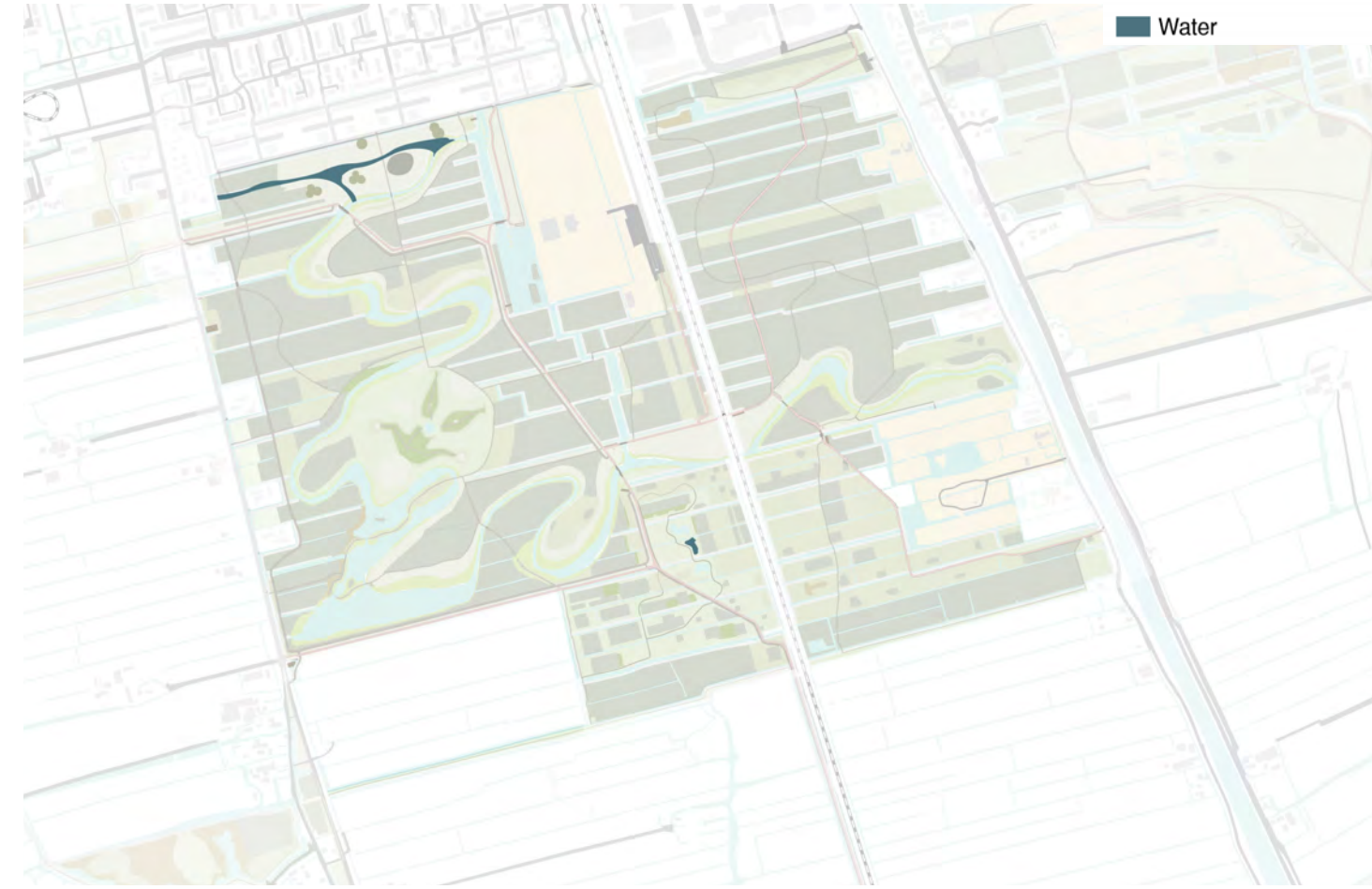
Nieuwe paden

Waterstructuur

Nieuwe waterstructuur

Kavelstructuur & bosvakken

Nieuw landschap

Entrees en bewegwijzing

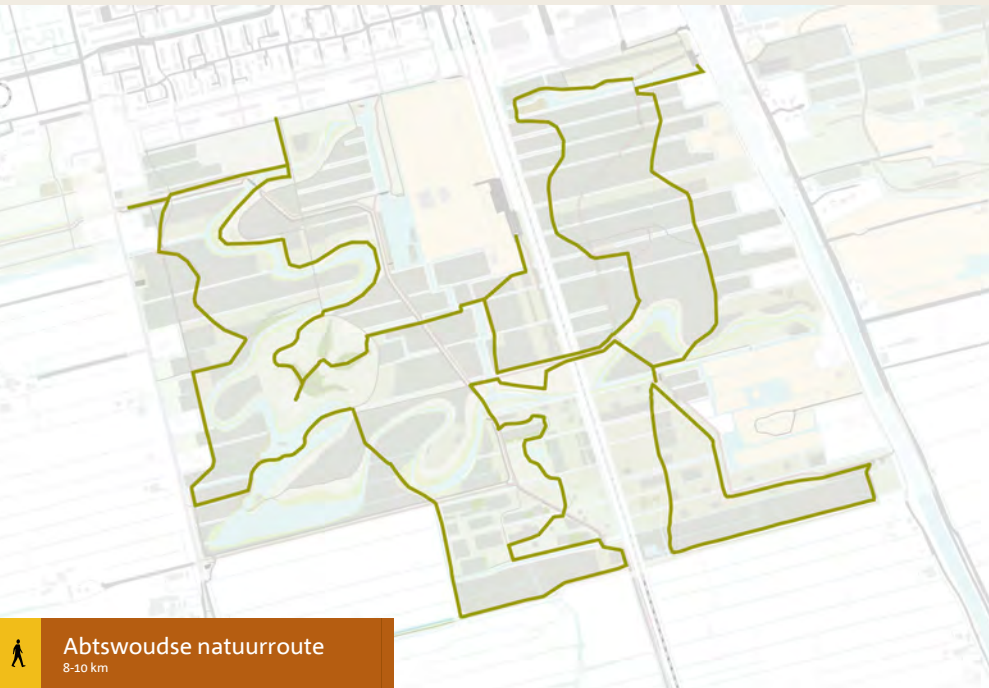
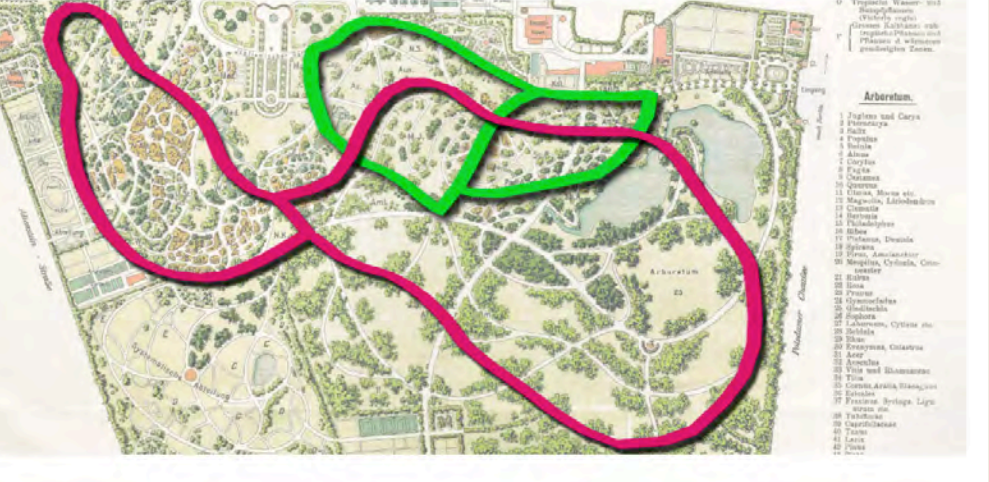

Voorzieningen en functies

Routes

In de kwaliteitsimpuls is gekeken naar het padenverloop in het gebied. Een recreatiegebied functioneert het best als er fijne routes gewandeld kunnen worden. Bezoekers wandelen niet graag twee keer hetzelfde pad, maar wandelen het liefst rondjes. Om dit mogelijk te maken wordt het padenstelsel uitgebreid met enkele verharde en onverharde paden. In het gebied worden vijf wandelroutes uitgezet voor de bezoekers.

staatsbosbeheer

Abtswoudse Bos Kwaliteitsimpuls

3. Terugkoppeling reacties inloopmarkt 23 april 2022

Op de inloopmarkt van 23 april zijn heel veel reacties verzameld. Deze hebben wij geordend naar thema's en zo goed mogelijk verwerkt tot uitgangspunten voor dit schetsontwerp. Hieronder is verwoord hoe we omgaan met alle reacties en hoe wij ze verwerkt hebben in het ontwerp.

Landschap

Reacties

- Het gevarieerder maken en uitbreiden van het landschap wordt door vele bewoners gewaardeerd.
- Er is een wens voor een plukbos met o.a. fruitbomen.

Terugkoppeling

We halen de beleving van het bos en de kreek dichterbij de wijk. De kreek wordt uitgebreid richting de entree en naast bos en bloemrijk grasland wordt in het beheer ingezet op de ontwikkeling van natuurlijke oevers, zoom, mantel en struweel. Daardoor ontstaat een rijkere beplanting en daarmee ook meer variatie in dieren. In de landschappelijke ontwikkeling wordt ook rekening gehouden met het planten van meer fruitbomen en -struiken.

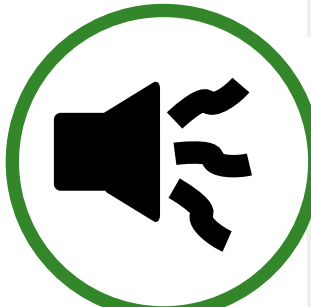
Paden en toegankelijkheid

Reacties

- Er worden veel conflicten tussen voetgangers en (snelrijdende) fietsers gesignaleerd waar voetgangers op het fietspad lopen.
- Aandacht voor verbetering van wandelpaden gevraagd.

Terugkoppeling

Door het padenstelsel te verbeteren bij de entree aan de Willem Dreeslaan ontstaat een betere toegang tot het gebied. Het aansluitende nieuwe pad maakt het mogelijk het nieuwe landschap te beleven. Ook zorgt het ervoor dat bezoekers die oost-west willen wandelen een alternatief hebben, waar zij nu aangewezen zijn op het fietspad, daardoor ontstaan er minder conflicten op het fietspad. Daarnaast komt bij gevaarlijke plekken een waarschuwing op het wegdek of een bord.

Gebruik en zonering

Reacties

Veel reacties van bewoners gaan over mogelijke conflicten tussen verschillende gebruikers in het Abtswoudse Bos. Dit betreft o.a. conflicten tussen (loslopende) honden, kinderen of wandelaars. Of tussen mensen die willen picknicken en loslopende honden.

Terugkoppeling

Door een goede zonering af te spreken en te bepalen waar welk gebruik het best tot zijn recht komt is het mogelijk die conflicten te vermijden. Recreatieve functies worden gesitueerd aan de rand van de wijk, sportieve functies rondom het sportpark en rust en natuurbeleving verder in het bos.

Speelnatuur is een recreatieve functie en wordt gesitueerd aan de rand van de wijk. In die zone wordt een aanlijngedod voor honden ingesteld. De rest van het bos is voornamelijk loslooppgebied.

Speelnatuur

Reacties

- Er zijn veel positieve reacties van mensen die graag speelnatuur in het bos willen. Zij zien het als positief dat kinderen worden gestimuleerd in de natuur te spelen. Ook bij kinderen zelf is enthousiasme.
- Er zijn veel negatieve reacties van mensen die bezwaren hebben tegen de mogelijk negatieve gevolgen van speelnatuur, zoals geluidsoverlast, extra verkeer en het verdwijnen van uitzicht.

Terugkoppeling

Wij zoeken naar een inrichting die passend is in het Abtswoudse Bos, die ervoor zorgt dat kinderen op een leuke manier in aanraking komen met natuur. Maar ook een inrichting waarbij rekening wordt gehouden met de kritische kanttekeningen die door bewoners zijn geplaatst.

ALGEMEEN

LOCATIE

Reacties

- Locatie 1 (op het open veld) werd vaak negatief ervaren vanwege de ligging naast de wijk, waardoor er zorgen zijn over overlast.
- Locatie 1 werd echter juist ook positief ervaren vanuit aspecten zoals overzicht en veiligheid. Voorkeur voor plaatsing achter nieuwe kreek.
- Locatie 2 (in het bos) werd vooral gezien als goede aanvulling voor natuurlijk spelen (e.g. hutten bouwen) en dichterbij de parkeerplaats.
- De meeste voorkeur ging uit naar een spreiding van spelen met kleinere speelplekken verbonden door een route. Zowel door open veld als door bosvakken.
- Er zijn enkele suggesties voor andere locaties gedaan.

Terugkoppeling

Naar aanleiding van alle reacties kiezen we voor een Speelnatuurroute door het entreegebied grenzend aan Tanthof (Oost). De route loopt deels door het nieuwgevormde landschap en deels door al bestaande delen. De nieuwe kreek vormt de afbakening tot het speelgebied. Tussen de Willem Dreeslaan en de nieuwe beek zijn geen spelaanleidingen voorzien. Daarmee wordt een buffer tot de woonhuizen gewaarborgd. De Speelnatuurroute heeft een duidelijke zonering. Nabij de entree in het meer open landschap is het voor de kleinste kinderen (4-8 jaar) Verder in het bos wordt het aantrekkelijker voor iets grotere kinderen (8-12 jaar).

INRICHTING

Reacties

Er waren veel reacties op de inrichting van de speelnatuur. Hieronder is een greep uit deze reacties weergegeven:

- Maak het zo natuurlijk mogelijk, focus op spelen in de natuur, onderscheidend van bestaande speelplekken in de wijk
- Houd het kleinschalig, plaats niet te veel speeltoestellen. Liever een paar kleine speelplekken.
- Picknicktafels kunnen een hangplek worden, daarom liever bankjes of zitstammen
- Let op veiligheid kinderen. Zorg voor voldoende schaduw
- Houd rekening met het uitzicht vanuit de woningen

Terugkoppeling

De Speelnatuurroute is kleinschalig met spelaanleidingen zoals stapstenen en stapblokken door het water, knuppelpaden, een omgevallen boom, etc. Deze kleinschaligheid past bij het Abtswoudse Bos en richt zich vooral op gebruik door buurtbewoners van Tanthof. Ook is de inrichting afgestemd op het beschikbare beheergeld. Zitgelegenheid beperkt zich tot boomstammen voor (groot) ouders en begeleiders van de kleinste kinderen. Er komen geen picknickbanken. Een trekpontje maakt het mogelijk om een heel rondje te maken. Deze nieuwe route zorgt ook voor een nieuwe oost-west-verbinding. Er is beplanting voorzien die o.a. zorgt voor schaduw. De eerder voorziene heuvel is verplaatst naar de locatie van het trekpontje om het uitzicht bij het veld te waarborgen.

staatsbosbeheer

Abtswoudse Bos Kwaliteitsimpuls

Parkeren

Reacties

- Er zijn zorgen over de aanzuigende werking van verkeer en dus parkeerdruk in de buurt.
- Goed sturen op het gebruik van de parkeerplaats aan de Tanthofdreef.
- Stimuleer het gebruik van de fiets met fietsparkeerplekken.

Terugkoppeling

Wij voorzien geen extra parkeerproblemen vanwege de kleinschaligheid van de voorziening. In communicatie over het Abtswoudsebos en de speelnatuur verzoeken we mensen op de fiets te komen. Bij gebruik van auto's verwijzen wij naar het parkeerterrein bij het sportpark aan de Tanthofdreef. Wij proberen de korte wandelroute van het parkeerterrein naar het entreegebied langs de sportvelden te optimaliseren. Daarvoor zijn wij in overleg met sportpark. De lange wandelroute vanaf het sportpark verbeterd door goede informatie op de oriëntatiepanelen. Aan weerszijden van de Speelnatuurroute zorgen we voor fietsenrekken.

Honden

Reacties

- Graag de hond zo snel mogelijk los kunnen laten lopen.
- Graag de honden aan de lijn, zodat kinderen vrij kunnen spelen. Niet spelen in de hondenpoep.

Terugkoppeling

We hebben nagedacht over een zonering voor honden rond de speelnatuur, zodat kinderen vrij kunnen spelen, maar ook baasjes hun hond goed uit kunnen laten. Zie kaart op ander paneel.

Overlast gevende groepen

Reacties

- Zorg over overlast door groepen jongeren, die rotzooi achterlaten en harde muziek draaien.
- Nu al last van vuurwerk, dit niet aantrekken (door b.v. betonbuis)
- Mogelijk overlast van loslopende honden;
- Mogelijk overlast van luid spelende kinderen.

Terugkoppeling

Bij de inrichting van de speelnatuur wordt vooral ingezet op een aantrekkelijke route en bewegende kinderen. Er ontstaan geen grote verblijfsplekken met picknicktafels. Op de meest overzichtelijke plek bij de nieuwe beek wordt wel zitgelegenheid voorzien voor ouders in de vorm van liggende boomstammen. Aangezien deze plek kleinschalig is, duidelijk bedoeld voor de kleinste kinderen en goed in het zicht ligt, is het geen ideale plek voor hangjongeren, zwervers of junks. Ook wordt het vanwege de kleinschaligheid en natuurontwikkeling (geen gazon) niet aantrekkelijk voor barbecueënde gezinnen.

Voorzieningen

Reacties

- Er ligt de wens voor een WC-voorziening
- Bewoners zijn bang voor een toename van zwerfvuil

Terugkoppeling

Wij zijn geen voorstander van een WC-voorziening in dit gebied. Een WC-voorziening is heel duur in beheer en heel vandalisme gevoelig. Onze verwachting is dat bezoekers vooral uit de buurt komen en liever hun eigen WC gebruikt. Ook onderzoeken wij of gekoppeld aan de korte route langs de sportvelden ook de WC-voorzieningen van het sportpark gebruikt kunnen worden. Wij zijn geen voorstander van veel vuilnisbakken in onze gebieden. Vuilnisbakken zijn een hele dure beheerpost, bovendien blijkt uit ervaring dat het beter werkt om vooral bij de entrees van bossen vuilnisbakken te plaatsen en bezoekers te vragen hun rommel niet achter te laten in het bos.

Handhaving

Reacties

- Veel reacties van bewoners gaan over het gebrek aan handhaving in het Abtswoudse bos. Dit is een veel gehoorde klacht.
- Incidenten met motorclubs of andere ongewenste voertuigen door het bos.

Terugkoppeling

Het aantal handhavers is altijd beperkt terwijl gebieden heel groot zijn. Daarom is het voor handhavers heel moeilijk om zichtbaar te zijn in een gebied. Wij hebben ernaar gestreefd om het gebied zo te ontwerpen dat er weinig handhaving nodig is. Ook staat als actie om betere afspraken te maken tussen gemeente, politie en Staatsbosbeheer over handhaving in onze gebieden.

Genoemde incidenten zijn onacceptabel. Het is wel moeilijk hier grip op te krijgen, maar ook dat is een aandachtspunt.

Overig

Reacties

Naast bovenstaande opmerkingen zijn er zowel in positieve als negatieve zin vragen voor andere voorzieningen zoals een MTB-route en een trimparkours. Ook veel gehoord is de vraag naar kleinschalige horeca. Een plek waar je een kopje koffie kan drinken en waar je na een wandeling kan verblijven.

Terugkoppeling

Dit zijn zaken die wij nu niet kunnen realiseren. Wel voeren we een verkenning uit naar de mogelijkheden voor een plek met o.a. koffie en een toiletvoorziening.

Klankbordgroep

In de kwaliteitsimpuls is gesproken met tal van betrokken omwonenden en recreanten. Ook zijn er in het bos diverse vrijwilligers actief. Staatsbosbeheer wil een vervolg geven aan de samenwerking en meer dan voorheen samen optrekken. De uitdaging is om de gebiedsopgaven tijdig in beeld te krijgen en toekomstgericht uit te werken.

Wij hebben daarvoor de intentie om een klankbordgroep samenstellen. Deze divers samengestelde groep komt 3-4x per jaar bijeen om over gebiedsopgaven en beheervraagstukken van gedachten te wisselen.

Heeft u interesse? We nodigen u graag uit om dit aan te geven. Meld u dan bij: hofvandelfland@staatsbosbeheer.nl - met als onderwerp 'klankbordgroep Abtswoudse Bos'

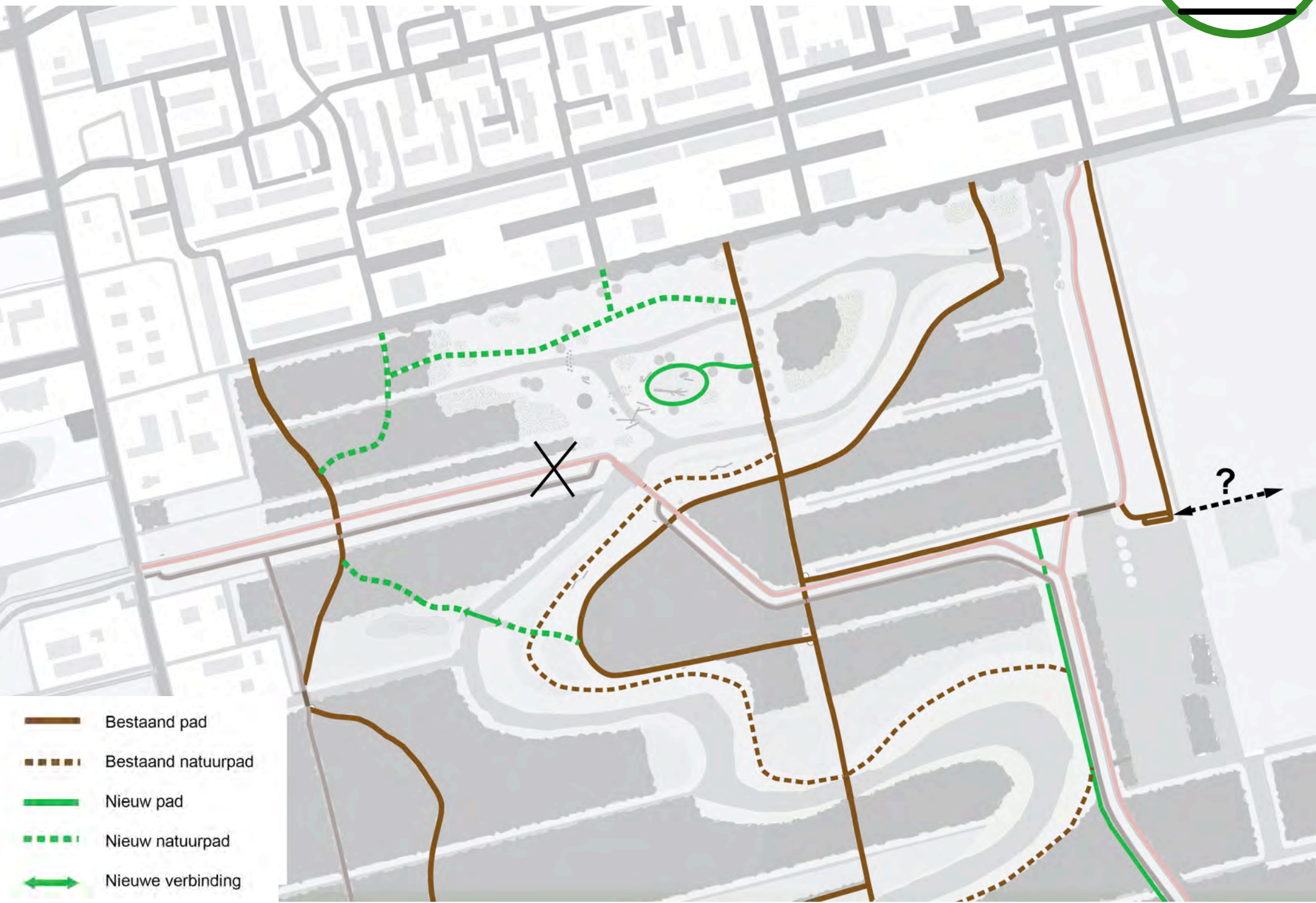

staatsbosbeheer

Abtswoudse Bos Kwaliteitsimpuls

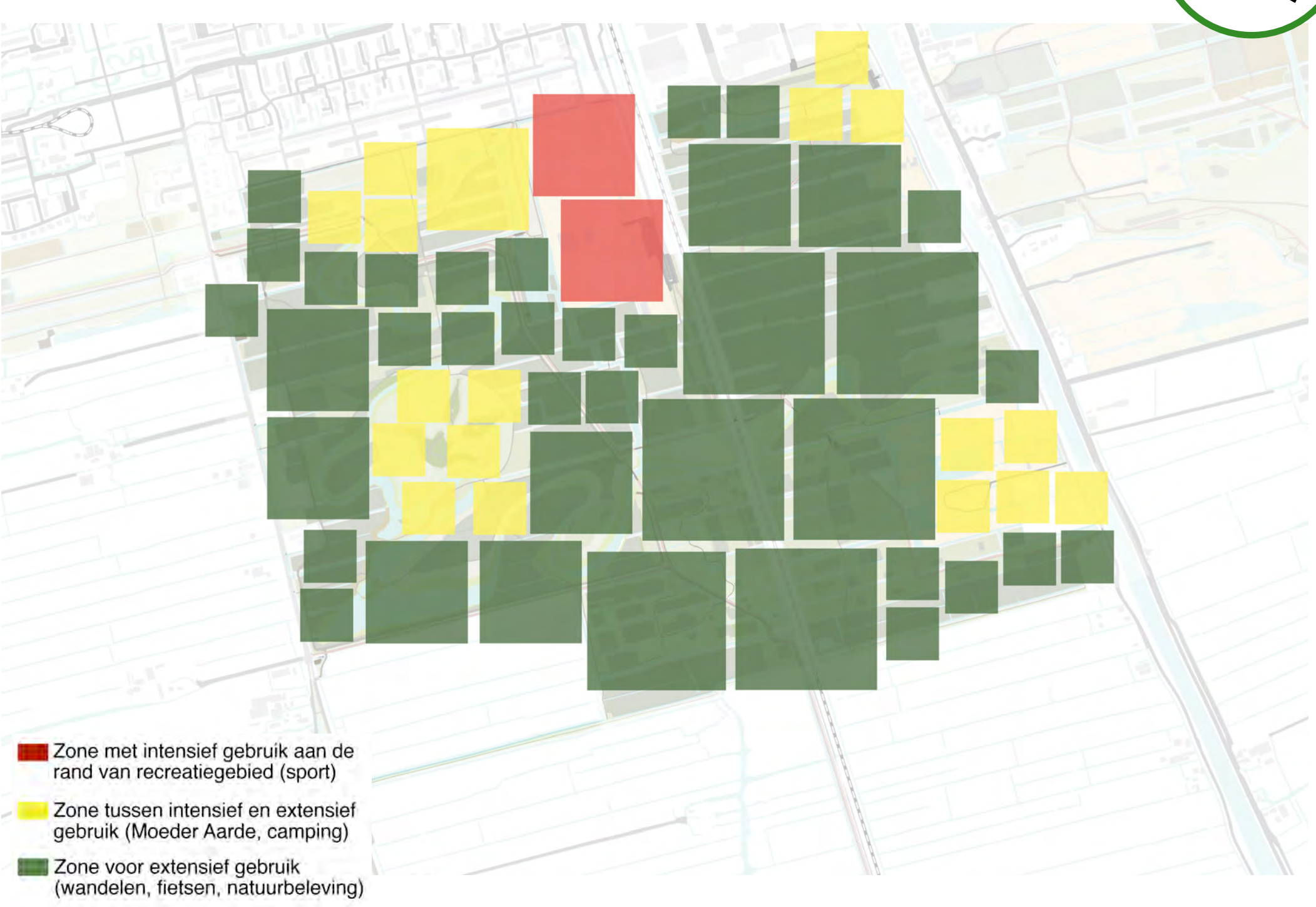
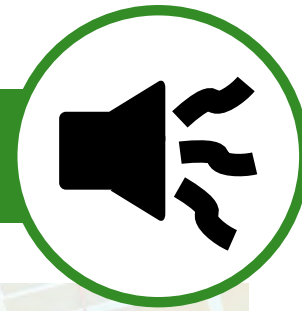
3. Terugkoppeling reacties inloopmarkt 23 april 2022

Paden en toegankelijkheid

- Nieuwe paden omzeilen route over fietspad
- Nieuwe entrees vanuit de wijk
- Maken nieuw landschap bij entree toegankelijk

Gebruik en zonering

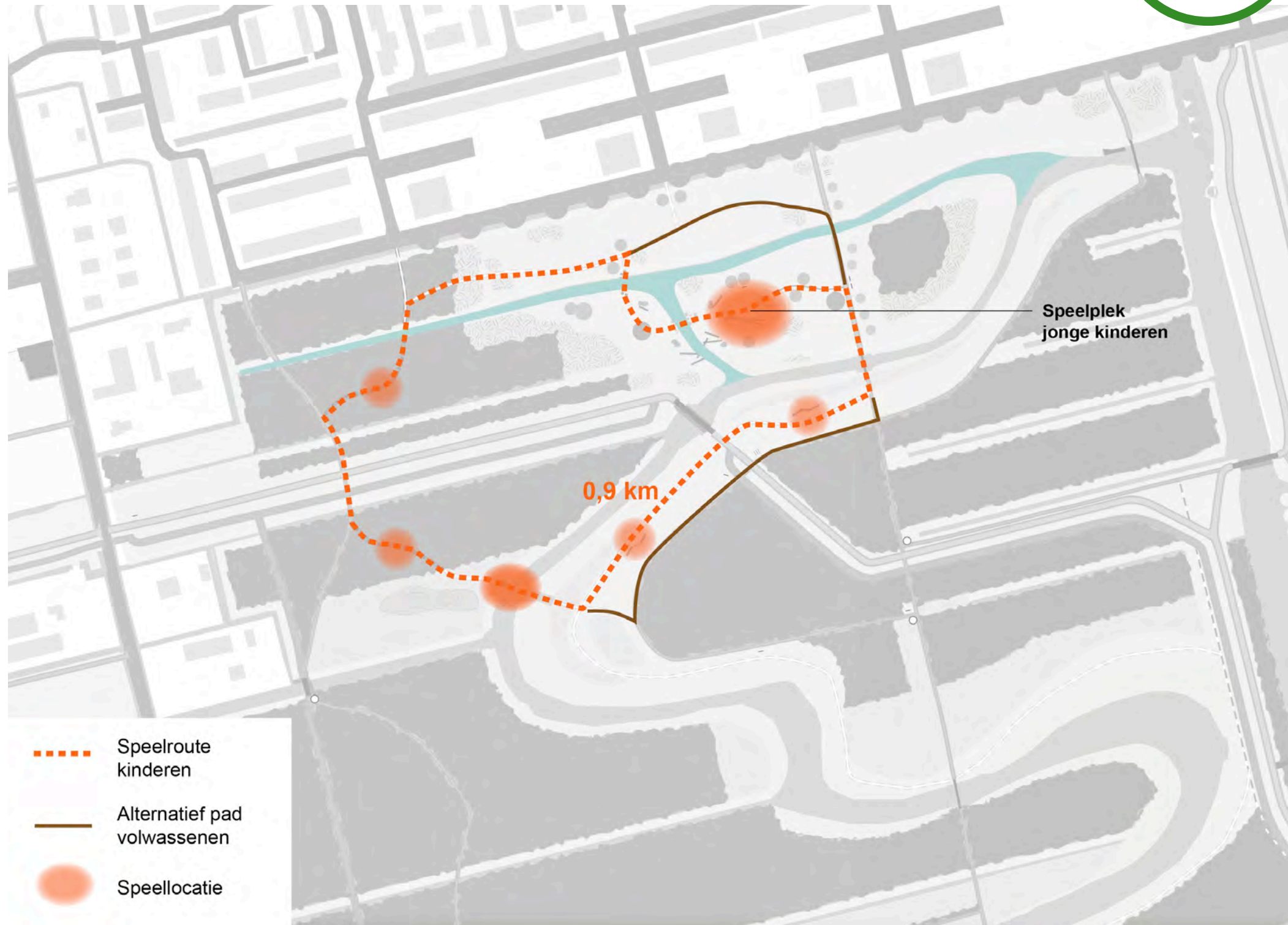

Speelnatuur

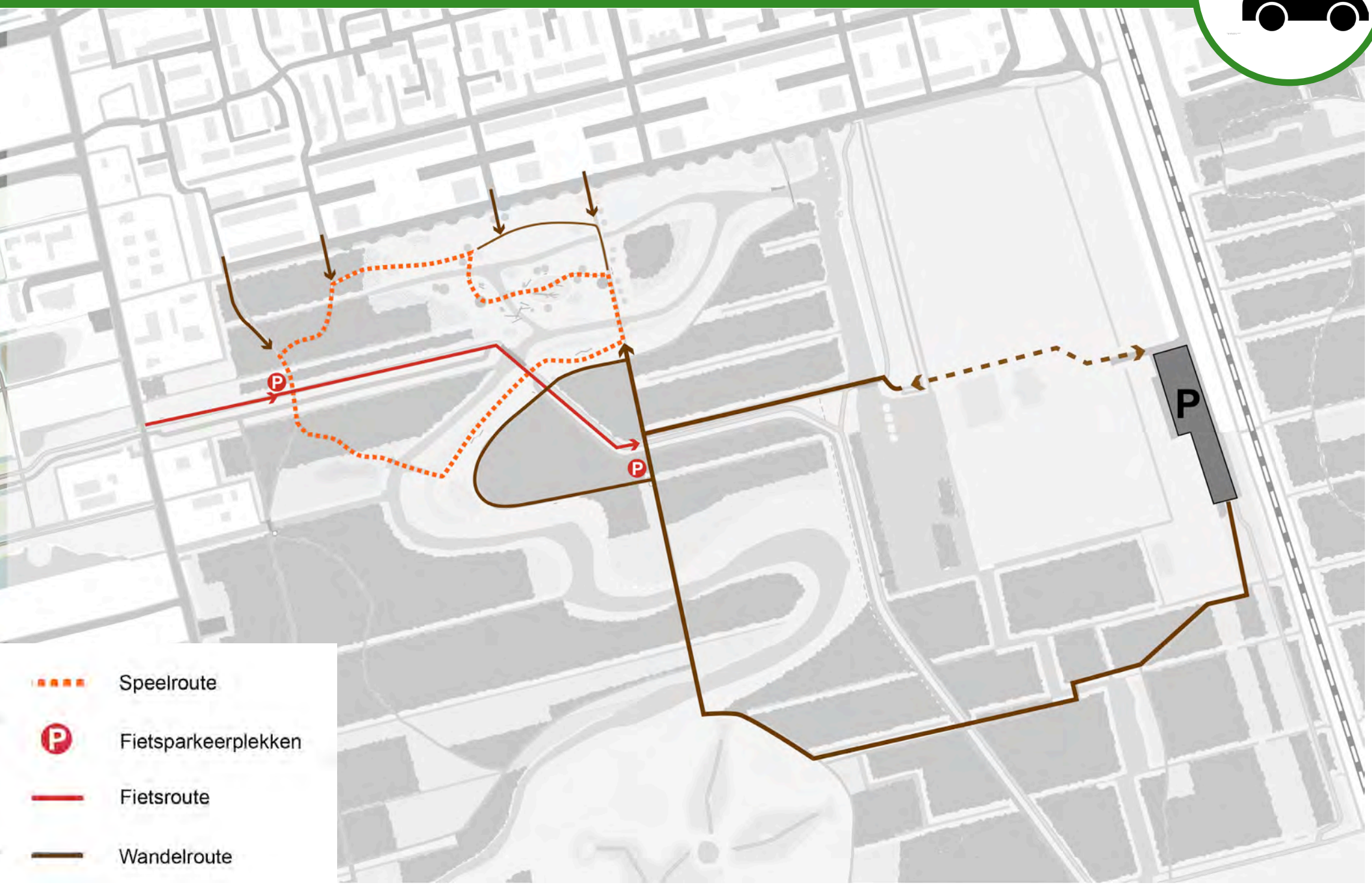

Staatsbosbeheer zet zijn terreinen meer in voor de gezondheid en fitheid van bezoekers, waaronder onze jongste doelgroep: kinderen. Buitenspelen is een sociale en gezonde activiteit. De aanleg van speelnatuur geeft kinderen meer mogelijkheden om buiten te zijn, samen actief bezig te zijn en spelenderwijs de natuur te ontdekken. Het is belangrijk dat zij dit in een veilige omgeving (dichtbij huis, laagdrempelig) kunnen doen. Kinderen hebben natuur nodig, de natuur heeft kinderen nodig. De uitdagingen om de natuur en onze aarde te beschermen zijn groter dan ooit. Voor toekomstige natuurbescherming is de binding van kinderen met natuur enorm belangrijk.

In het Abtswoudsebos realiseren wij een speelroute door het entreegebied. De spelaanleidingen verdelen we langs een route. Het spelen verspreid zich over het hele entreegebied en concentreert zich niet op één locatie.

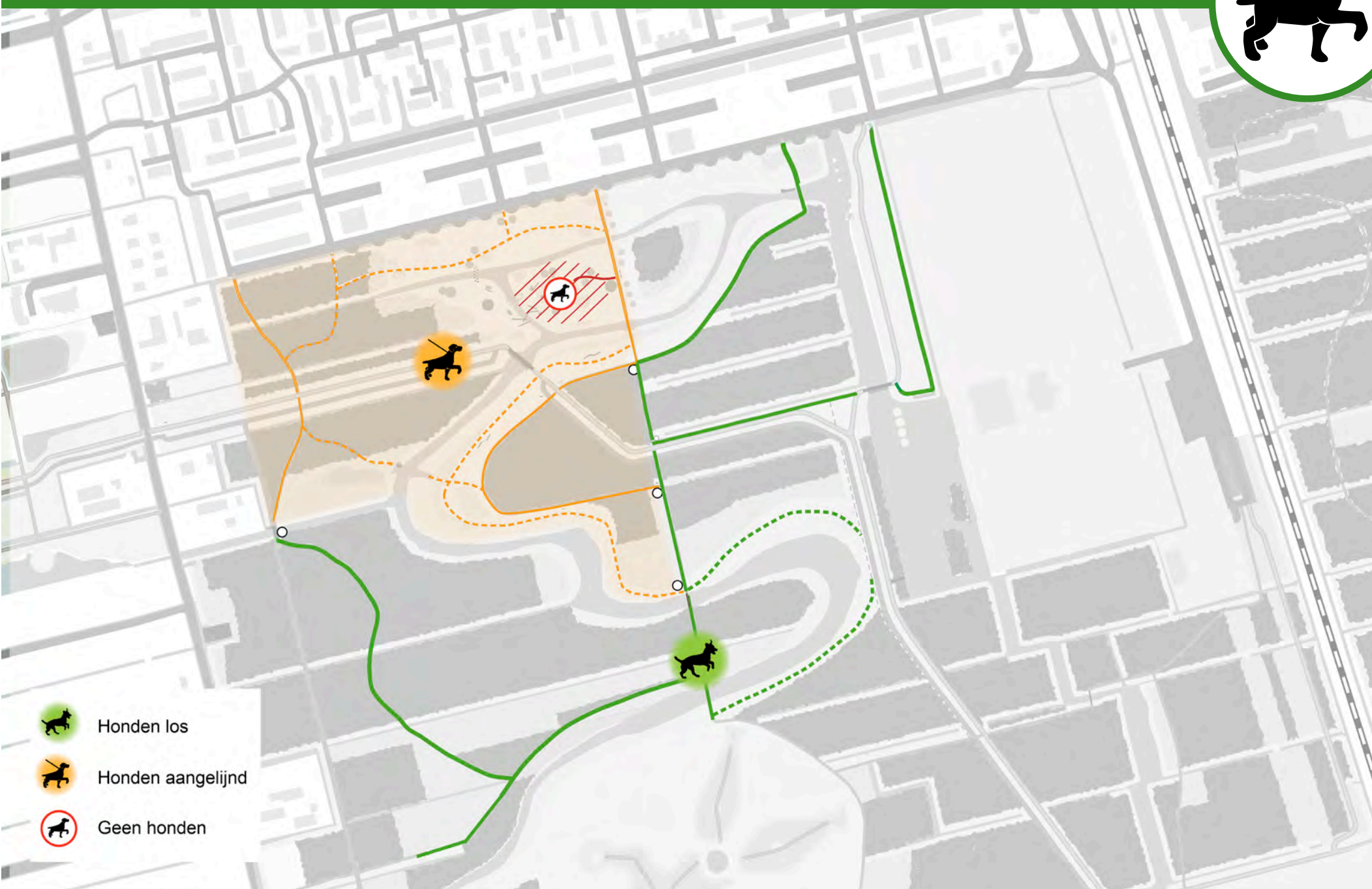

Parkeren

- Sturen op parkeren aan de Tanthofdreef
- In gesprek met Sportpark Tanthof-Zuid over doorsteek vanaf parkeerterrein
- Aan twee zijden van de Speelnatuurroute fietsparkeerplekken plaatsen

Honden

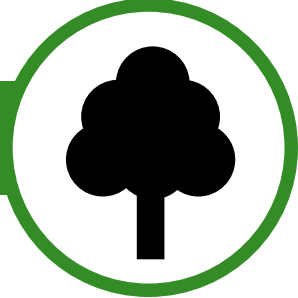
- In gebied van Speelnatuurroute, honden aan de lijn
- Bij de speelplek voor jonge kinderen geen honden toegestaan
- Vanaf de wijk een directe loslooproute voor honden

Abtswoudse Bos Kwaliteitsimpuls

4. Entreegebied Tanthof

Het entreegebied Tanthof is op dit moment een nog niet ingericht deel van het natuur- en recreatiegebied. Het is weliswaar een nette grasstrook met een natte greppel, maar gevoelsmatig begint het gebied pas na de brug. Staatsbosbeheer en de gemeente Delft zien kansen om de natuurontwikkeling en de beleving van dit parkdeel te verbeteren en de natuur dichterbij de wijk te halen.

Landschap

Ontwikkeling van het landschap

Het krekenselsel door het Abtswoudse bos is één van de grootste kwaliteiten van het gebied. Door de bestaande greppel in het entreegebied om te vormen tot een nieuwe kreek wordt het krekenselsel uitgebreid. Natuurlijke oevers langs de kreek met oeverbeplanting zorgen voor variatie in planten en nieuw leefgebied voor insecten en vogels. Het aanleggen van bostruweel zorgt voor voedsel en leefgebied voor vogels en kleine zoogdieren. Ruig grasland met diverse soorten kruiden geeft kleur en fleur aan het entreegebied. Door de positionering van het bosstruweel ontstaan nieuwe taferelen en wordt het uitzicht vanuit de wijk op het park interessanter.

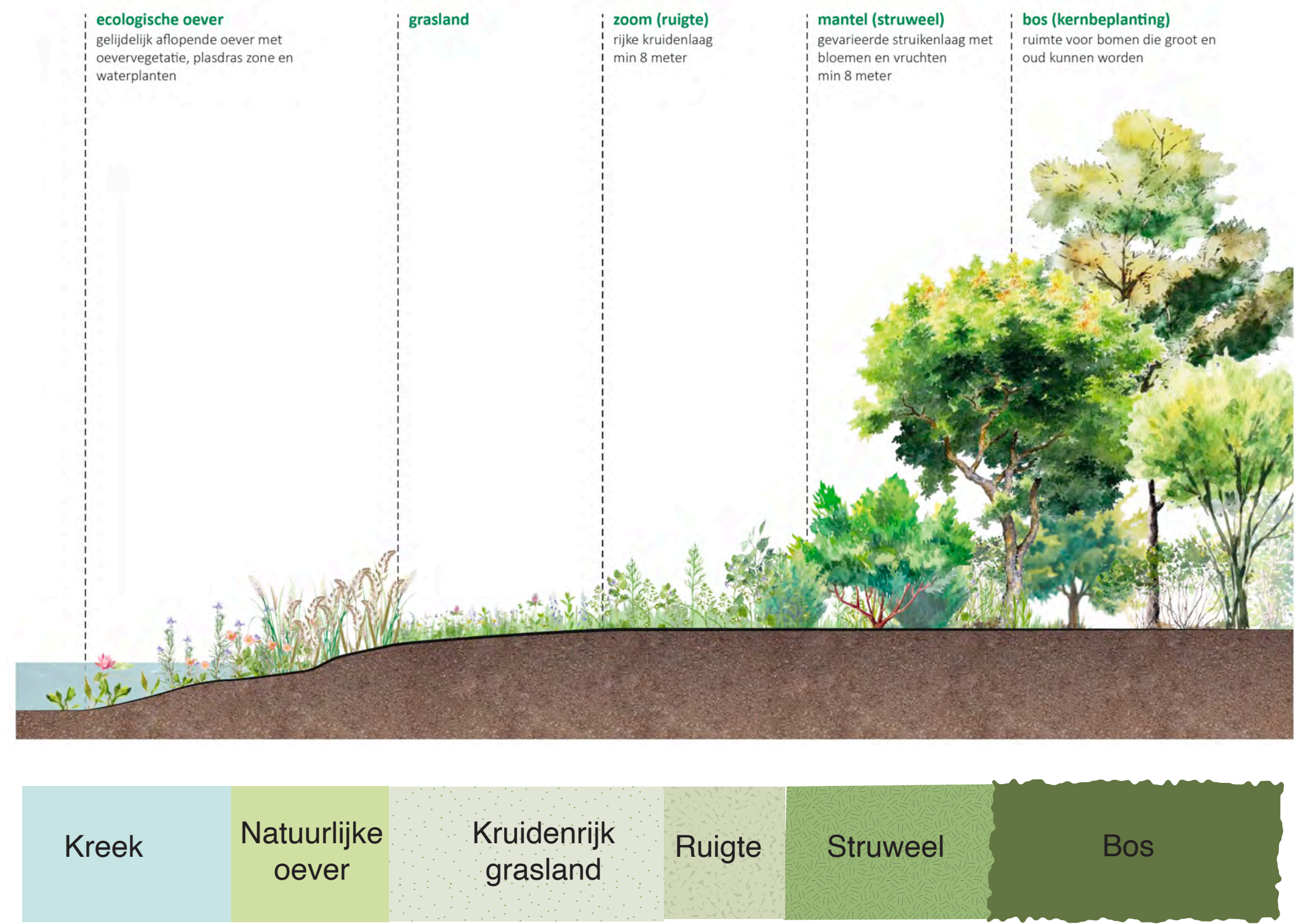
Uitbreiding kreek
Door uitbreiding van de kreek wordt het landschap naar de wijk toegehaald

Taferelen
Nieuw groen wordt zo geplaatst dat het uitzicht wordt begeleid en het voor verrassende taferelen in het landschap zorgt.

Natuurontwikkeling en natuurbeleving

Het Abtswoudse bos is een jong bos. Het is aangelegd in de jaren '90. Inmiddels beginnen de bomen een aardige omvang te krijgen. Staatsbosbeheer streeft er naar de natuurontwikkeling en -natuurbeleving in het gebied te versterken en daarmee de biodiversiteit te vergroten. Een meer gevarieerde beplanting leidt tot meer leefgebied voor dieren, waardoor er ook meer verschillende dieren zullen komen. Nu zien we in het Abtswoudse bos een driedeling van water, grasland en bosvakken. De uitbreiding vinden we in het ontwikkelen van meer natuurlijke oevers, ruiger grasland en een kruiden- en struikenvegetatie langs de bosvakken. Ook planten we meer bloesem- en fruitbomen. De ontwikkeling van de natuur is een geleidelijk proces dat niet in één keer zichtbaar is.

Beplanting

Onder de voorgestelde beplanting bevinden zich fruitbomen, notenbomen en struiken met eetbare bessen. Hierdoor ontstaat langs de speelroute indirect ook de mogelijkheid wat eetbaars te plukken. Daarnaast is gekozen voor bomen en struiken die ook geschikt zijn om in te spelen.

Kers

Vlierbes

Veldesdoorn

Katwilg

Abtswoudse Bos Kwaliteitsimpuls

5. Ontwerp landschap en speelnatuur

Referentiebeelden

Landschappelijke inrichting

Natuurlijk spelen voor kinderen

Meubilair

